

Chinon Memotron CE-3:

Standard automatik

Det geniale ved Memotronen er, at den kan køre med eksponerings-automatik, selv om man bruger helt tilfældige objektiver med standardgevind 42 mm. Også ældre objektiver uden blændesimulator.

Tekst og fotos: H. S. de Kue

SLR-test

Hvis man i tidens løb har samlet sig et antal forskellige objektiver med 42 mm standardgevind, så har man her et kamerahus, der passer til dem allesammen. Og ikke nok med det: dette kamerahus styrer lukkertiden efter de skiftende lysforhold, efter at fotografen har valgt blænden.

Ved andre kameraer kræver sådan en automatik, at der bruges objektiver lavet specielt til det pågældende kamerahus. Altså enten et originalt objektiv eller en 'pirat' med den rigtige fatning eller adapter.

Dengang, da ikke kun Fujica, men også Pentax m.fl. havde 42 mm gevindfatning, kunne man ikke få lysmåleren til at virke korrekt, hvis man f.eks. skruede et Fujica-objektiv i en Pentax eller omvendt. Der er nemlig forskel mellem de enkelte mærkers blændesimulator. En blændesimulator er den lille dims, der overfører en meget væsentlig oplysning fra objektivet til kamerahuset, nemlig: når der om lidt trykkes på udløserknappen, vil springblænden gå så-og-så-mange trin ned, og lysmåleren skal altså ikke regne med det lyse søgerbillede, som den ser i øjeblikket.

Sådan virker Memotron'en

Når man trykker på udløserknappen på en CE-3, sker der følgende: på det første stykke af knappens vandring blændes objektivet ned til det tal, man har indstillet på blænderingen. Først derefter kommer udløserknappen til det sted,

hvor fotocellen bliver tilsluttet. Det er en siliciumcelle, der bruger mindre end 1/10 sekund til at måle lyset. Det skal gå så hurtigt, fordi fotocellen må ikke begynde at måle, før objektivet er blændet ned til sin arbejdsblænde, altså til den blænde, som man vil tage billedet med. Og fotocellen skal være færdig med at måle (og med at give sit måleresultat videre til automatikken), inden spejlet vipper op.

Jeg ser det som en billedmæssig fordel, at man ved hver eneste optagelse kan se motivet ved arbejdsblænde. Det vil sige, hvis man lige stopper op med udløserknappen, inden man trykker den helt i bund. Så bliver man ikke narret af en generende baggrund, der på det færdige billede bliver meget skarpere end man havde forestillet sig det.

På den anden side skal der trykkes ret hårdt på knappen for at få den helt i bund. Denne mekaniske opbremsning af udløserknappen på det sidste stykke skal sikre siliciumcellen tilstrækkelig tid til at måle lyset, inden spejlet går op, selv om man trykker hurtigt af, f.eks. i en serie raske skud. Hvis denne opbremsning ikke var der, kunne man trykke så hurtigt i bund, at der bliver

for lidt tid til fotocellen.

Jeg har prøvet, om pegefingerens kraftige tryk giver rystede billeder. Det kan ske, hvis man ikke er klar over det. Ved 1/60 sek. og længere (1/30, 1/15 osv.) skal man sørge for at have et solidt greb om kameraet, så går det godt. Men jeg vil ikke tro, det duer for folk, der i forvejen har lidt problemer med rystede optagelser. De må hellere vælge et kamera med superblød udløserknap.

Lysdiode og viserinstrument

Så længe man bruger eksponerings-automatikken, siger et grønt blink i en lysdiode uden på søgerokularet, at der er lys nok til lysmålerens og automatikkens måleområde. Først på det allersidste stykke af udløserknappens vandring, lige før spejlet smækker op, kan man på viserinstrumentet i søgeren se, på hvilken lukkertid automatikken vil køre.

Hvis man vil bruge kameraet manuelt, stiller man lukkertidsknappen på en tid, f.eks. 1/125 sek. og trykker udløserknappen så langt ind, at visersinstrumentet i søgeren slår ud. Viserinstrumentet siger, hvilken lukkertid lysmåleren vil foreslå ved den blænde, som objektivet nu står på.

Så drejer man på blænderingen, indtil viserinstrumentet peger på den lukkertid (f.eks. 1/125 sek.), som man i forvejen har valgt.

Motordrev

Motordrevet vejer meget lidt, nemlig kun 280 gram. Men dertil kommer så 4 små batterier à 25 gram pr. stk. Transporttiden mellem hvert billede er cirka et halvt sekund. Man kan vælge enkeltskud eller serier.

Chinons winder har noget særligt, nemlig at man kan vælge et bestemt antal skud. Stiller man en lille drejeskive bag på winderen på 4, så tager kameraet 4 billeder efter hinanden, hvorefter den automatisk stopper. Man kan vælge følgende antal skud: 4, 8, 12, 16, 20 og 24 skud.

Desuden har winderen en 'intervaltimer', hvormed man kan vælge en bestemt tidsforsinkelse mellem hvert billede, f.eks. 4 sekunder. Der er følgende tidsintervaller at vælge imellem: 1, 2, 4, 8, 15 og 30 sekunder.

Manuelt kamera: CM-3

Memotron CM-3 har ingen automatik, men måler ellers lyset på samme måde. Korrekt eksponering angives med tre lysdioder.

Helhedsvurdering

Fornuftig anskaffelse, ikke mindst hvis man i forvejen ejer et antal gevindobjektiver. I svagt lys (d.v.s. lange lukkertider) giver den stramme udløserknap risiko for rystelser, hvis man ikke passer på. Det er en fordel, at man uvilkårligt kommer til at se motivet ved arbejdsblænde, hver gang man tager et billede.

Tekniske data og priser

Type: enøjet spejlrefleks, CE-3 med lukkertidsautomatik eller manuel indstilling, CM-3 kun manuel.

Fabrik/importør: Chinon, Japan / Japan Camera Import, København.

Lukker: lodret kørende metallspaltelukker, 1/1000 til 4 sek., B for lange tider, og mekanisk tid 1/1000 sek. som reserve og for flash.

Lysmåling: gennem objektivet, med størst følsomhed i midten, måler ved arbejdsblænde (se tekst).

ASA-indstilling: 25-3200 ASA (svarer til 15-36 DIN).

Vægt: 620 gram (kamerahus uden objektivet).

Priser: CE-3 kamerahus uden optik cirka kr. 2450. CM-3 kamerahus uden optik cirka kr. 1655. Motordrev (passer til begge) cirka kr. 1125. Normalobjektiv 1,7/55 mm cirka kr. 495. Makroobjektiv 1,7/55 mm (går ned til synsfelt 6x9 cm på 28 cm afstand) cirka kr. 945. Vidvinkel 2,5/24 mm cirka kr. 1545. Vidvinkel 2,8/28 mm cirka kr. 995. Vidvinkel 2,8/35 mm cirka kr. 945. Tele 2,8/135 mm cirka kr. 895. Tele 3,5/200 mm cirka kr. 1195.

Lukkertest Chinon CE-3

Eksp. tal	Kamera 1	Kamera 2	Kamera 3	Chinon CM-3
4 sek.	excellent	excellent	excellent	
2	excellent	excellent	excellent	
1	excellent	excellent	excellent	+ 10
1/2	excellent	excellent	excellent	excellent
1/4	excellent	excellent	excellent	excellent
1/8	excellent	excellent	excellent	+ 9
1/16	excellent	excellent	excellent	excellent
1/32	excellent	excellent	excellent	excellent
1/64	excellent	excellent	excellent	excellent
1/128	excellent	excellent	excellent	excellent
1/256	excellent	excellent	excellent	excellent
1/500	excellent	excellent	+ 6, + 13, + 8	excellent
1/1000	+ 3, + 17, + 6	+ 4, + 21, + 9	+ 7, + 23, + 11	+ 5, + 18, + 5

Lysmålerest

LV 9	+ 2/3	+ 1/2	+ 1/2	+ 1/1
LV 14	+ 2/3	+ 1/2	+ 1/2	+ 1/1

Automatisk eksponering

LV 9	+ 0,1	+ 0,1	+ 0,2
LV 14	+ 0,3	+ 0,5	+ 0,5

Kameraerne havde små differencer i afstandsindstillingen. Klarsignalet var tændt over mere end 1/2 blændetrin på CM-3 kameraet, hvilket er i overkant. Den konsekvente overbelysning skyldes sandsynligvis, at Chinon har en anden lysmålerstandard end testudstyret.

Fakta om testmålingerne

Testmålingerne er foretaget i samarbejde mellem FOTO&Smalfilm og et af landets største fotoværksteder, fa. S.E. Svendsen. Følgende er kontrolleret: Lukkertid, lysmåler, matskivejustering, afstandsskala, blitzkontakt, springblændemekanisme, selvudløser og blændeåbning.

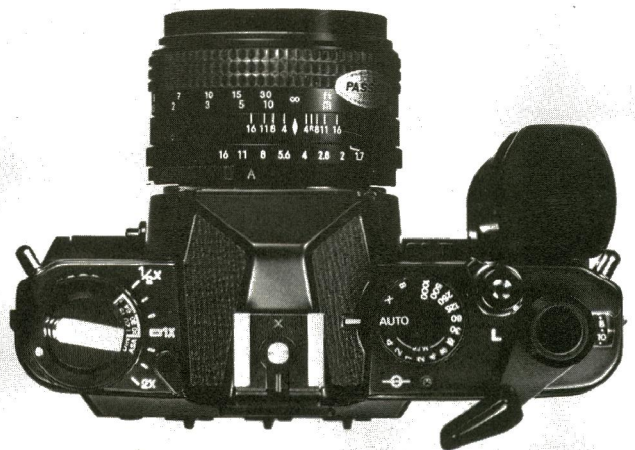
Lukkertidstesten er foretaget på et elektronisk instrument, der måler eksponeringen 3 forskellige steder i filmplanet samtidig. Lukkertiden er perfekt, hvis den ligger mellem plus 10 % og minus 16 % af den korrekte eksponeringstid - svarende til plus/minus 1/8 blænde. Excellent i skemaet betyder, at den målte eksponeringstid har ligget indenfor plus/minus 1/8 blænde, hvilket svarer til plus/minus 8 %. Plus 40 % og minus 30 %, svarer til plus/minus 1/2 blænde, mens plus 100 % og minus 50 % svarer til plus/minus 1 blænde.

To tal med bindestreg imellem, eksempelvis + 4-12 betyder, at lukkertiden ved den pågældende indstilling ikke er konstant, men svinger mellem minus 4 % og plus 12 % - svarende til omkring 1/4 blænde, 3 tal med kommaer mellem betyder, at eksponeringen ikke har været helt jævn over filmfladen. Hvis talrækken eksempelvis er + 17,8,4 betyder det, at første del af billedet underbelyses 17 %, mens midten overbelyses 8 %, og sidste del overbelyses 4 %. I dette tilfælde forekommer en eksponeringsvariation fra begyndelsen til midten på ca. 1/3 blænde.

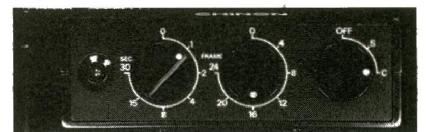
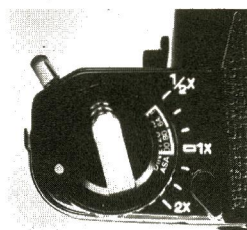
Ved automatiske kameraer kontrolleres valget af lukkertid-blændekombination ved to lysstyrker (LV 9 og LV 14). Måleresultatet udskrives som lysværdital. + 0,2 betyder således 1/5 blændes overbelysning, mens + 1,0 betyder 1/1 blændes underbelysning. Ved denne test er det både lysmålerautomatik, lukker og springblænde, der har indflydelse på resultatet. Derfor bruges samme objektivet ved testen af alle tre kameraer.

Kontrollen af lysmåler foregår i en finjusteret lyskasse. Afstandsskalaen kontrolleredes med en såkaldt kollimator. Blændeåbningen kontrolleredes ved simpel sammenlignende bedømmelse, hvorfø evt. påvisninger af fejl må tages med et vist forbehold.

Fa. S. E. Svendsen har kun ansvar for kontrolmålingerne, mens subjektive bedømmelser af f.eks. lysstyrke i søger, spejlrystelser, betjeningskomfort og mekanisk kvalitet udelukkende skyldes FOTO&Smalfilm.

▲ Chinons winder har et håndgreb, der giver et godt stabilt greb om kameraet, når man fotograferer i tværformat.

▲ Indstillingsknappen bag på winderen, fra venstre: tidsinterval, antal skud i en serie og omstilling mellem C = vedvarende, S = enkeltskud og en stilling, hvor batterierne er afbrudt.

▲ Korrektionsknappen går fra den halve til den dobbelte lysmængde. Den er overskuelig, fordi den er kombineret med DIN- og ASA-skalaen.

▲ Den manuelle model Chinon CM-3. Kamerahuset har samme størrelse som den automatiske CE-3 og begge kan køre med den samme winder.

CM-3 set fra oven. Begge Chinon'er ligger godt i hånden.

